

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Регіональний менеджмент і маркетинг

Шифр та назва спеціальності

054 – Соціологія

Інститут

ННІ соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Соціологічне забезпечення економічної діяльності

Кафедра

Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), вибіркова

Семестр

2

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

Круглов Віталій Вікторович

Vitalii.Kruhlov@khpi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри соціології і публічного управління

Науково-педагогічний стаж - понад 10 років. Досвід роботи в органах державної влади - 20 років. Автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

<https://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad/>

Загальна інформація

Анотація

Курс «Регіональний менеджмент і маркетинг» забезпечує професійний розвиток здобувача вищої освіти та спрямована на формування у них сучасного мислення та комплексу знань у сфері управління територією з точки зору системного підходу (вивчення території як соціально-економічної системи, основними параметрами якої є цільове призначення, правові та нормативні засади діяльності, ресурси, процеси і структура, розподіл праці та ролей, соціальні відносини, що забезпечують синергійний ефект діяльності); формування професійних компетентностей щодо управління стратегічними та тактичними змінами територій, навички управління інноваціями, ресурсами, ризиками, процесами, змінами, якістю відповідно до моделей New Public Management і Good Governance, розподілу влади між різними рівнями та підвищення ефективності управління територіями в Україні умовах реформ

Мета та цілі дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань у сфері менеджменту і маркетингу територій, умінь та навичок у використанні інструментів менеджменту і маркетингу на практиці з метою зростання конкурентоздатності міста, регіону чи країни..

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Індивідуальне розрахункове завдання. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.

СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень та цифрових технологій.

СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми.

Результати навчання

ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.

ПР03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.

ПР10. Розробляти прикладні проекти з мотивації працівників в установах економічного профілю.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.;

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Інтернет-дослідження економічної діяльності", "Соціологічний супровід економічної діяльності".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час проведення лекційних занять з навчальної дисципліни передбачено застосування таких методів навчання: пояснювальне-ілюстративний метод; метод проблемного викладення; частково-пошуковий.

Під час проведення семінарських занять застосовується: частково-пошуковий, або евристичний метод (під час виконання індивідуальних завдань) та дослідницький

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Предмет, завдання та зміст регіонального менеджменту і маркетингу

Предмет і завдання дисципліни. Зміст та основні поняття, пов'язані з регіональним менеджментом і маркетингом (РММ). Етапи формування РММ як науки та сфери практичної діяльності.

Тема 2. Територія як об'єкт управління. Регіональний менеджмент і маркетинг у контексті глобалізації

Регіон, як головний об'єкт РММ. Мета та головні аспекти регіональної політики держави.

Регіональна структура і регіональна політика. Поняття регіону і регіонального господарства.

Тема 3. Методи, функції та інструменти регіонального менеджменту і маркетингу

Поняття та характеристика системи РММ. Характеристика основних складових системи РММ.

Основні функції РММ.

Тема 4. Організація, контроль та регулювання реалізації основних функцій регіонального менеджменту і маркетингу

Поняття організаційної структури системи регіонального управління, її оптимальність та якість. Характеристика етапів побудови організаційної структури системи регіонального управління. Визначення доцільності вдосконалення організаційної структури.

Тема 5. Маркетингові технології як основний інструмент регіонального менеджменту

Поняття регіонального маркетингу. Умови виникнення регіонального маркетингу. Цілі і завдання регіонального маркетингу. Внутрішній і зовнішній територіальний маркетинг.

Тема 6. Територіальний маркетинг країни, регіону, міста

Внутрішній і зовнішній імідж країни. Побутовий, соціально-економічний, діловий і фінансовий імідж країни. Вибір бренду в процесі формування іміджу країни. Управління функціонуванням і розвитком регіону. Складові регіонального маркетингу.

Тема 7. Управління ресурсами територій країни в умовах змін

Управління ресурсами територій країни в умовах змін (трудовими, фінансовими, інвестиційними, інноваційними та ін.). Поняття «місцеве господарство». Об'єкти та суб'єкти права комунальної власності.

Тема 8. Регіональний менеджмент і маркетинг як засіб забезпечення сталого регіонального розвитку в умовах воєнного стану

Функції та методи антикризового РММ. Комунікативне забезпечення антикризового РММ. Принципи сталого розвитку регіонів в Україні. Основні напрями сталого розвитку територіальної громади. Концепції сталого регіонального розвитку. Економічні та соціальні наслідки воєнного стану для регіонів. Адаптація стратегічних планів до умов кризи. Стратегії просування регіонів в умовах обмежених ресурсів. Аналіз успішних міжнародних практик та можливості їх адаптації в Україні.

Теми практичних занять

Тема 1. Предмет, завдання та зміст регіонального менеджменту і маркетингу.

Основні поняття маркетингу та менеджменту: потреба, запит, товар, ринок. Сутність регіонального управління та маркетингу.

Тема 2. Територія як об'єкт управління. Регіональний менеджмент і маркетинг у контексті глобалізації

Територіальний продукт. Просування територіального продукту. Маркетинг країни.

Тема 3. Методи, функції та інструменти регіонального менеджменту і маркетингу

Ребрендинг регіонів. Бренди регіонів: суть, зміст, формування. Конкурентоздатність та інвестиційна привабливість регіону.

Тема 4. Організація, контроль та регулювання реалізації основних функцій регіонального менеджменту і маркетингу.

Позиціонування та диференціація території. Передумови маркетингової орієнтації території: динаміка розвитку та реакція на кризу.

Тема 5. Маркетингові технології як основний інструмент регіонального менеджменту

Цілі та завдання регіонального менеджменту та маркетингу. Основні функції регіонального менеджменту та маркетингу. Принципи територіального маркетингу.

Тема 6. Територіальний маркетинг країни, регіону, міста.

Види маркетингу територій. Поняття та ознаки території, характеристика території. Маркетинг регіону. Маркетинг міста. Маркетинг місць.

Тема 7. Управління ресурсами територій країни в умовах змін.

Територіальний продукт як інструмент регіонального маркетингу. Просування територіального продукту.

Тема 8. Регіональний менеджмент і маркетинг як засіб забезпечення сталого регіонального розвитку в умовах воєнного стану

Загальні підходи до макросегментації в територіальному розвитку. Приклади регіонів, які постраждали від військових дій. Міжнародна допомога та її вплив на розвиток регіонів. Досвід інших країн у подоланні наслідків військових дій. Співпраця з міжнародними організаціями та фондами.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті, нормативно-правові акти) для самостійного вивчення та аналізу. Курс передбачає виконання індивідуального завдання у вигляді реферату та представлення його як презентацій за темою курсу, що студент вільно обирає з числа тем, які пропонуються або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Студент здійснює бібліографічний пошук, складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь, опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6 стандартних сторінок. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку (20 балів), що додається до загального рейтингу

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. (із змінами). URL: www.zakon4.rada.gov.ua.
2. Про місцеве самоврядування в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. URL: www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80.
3. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 кв. 1999 р. № 586-XIV //Офіційний вісник України. 1999. № 18. Ст. 774
4. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011р. № 3166-VI (із змін. і доповн.). URL: www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3166-17.
5. Василевська Т. Е. Етика державного управління: підручник / Т. Е. Василевська, В. О. Саламатов, Г. Б. Марушевський ; за заг. ред. Т. Е. Василевської. К. : НАДУ, 2015. 204 с.
6. Вдовенко С.М., Вдовенко Ю.С., Рогова О.В. Адміністративно-територіальний менеджмент: Навч. посіб. Ніжин:ТПК «Орхідея», 2016. 212 с.
7. Гладкий О. В. Менеджмент регіонального розвитку: навчальний посібник. "Академвидав". 2013. 248 с.
8. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст.голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.].К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012.Т. 1. 564 с.
9. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст.голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.].К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 2. 662 с.
10. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна та ін. ; за ред. А. Ф. Мельник. Тернопіль, 2014. 452 с.
11. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун [та ін.] ; за заг ред. Н.П. Матюхіної. Х. : Право, 2018. 172 с.
12. Основи регіонального управління в Україні : підручник / авт.-упоряд. :В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. К. : НАДУ, 2012. 576 с.
13. Попов С.А., Панченко Г.О. Інноваційний розвиток системи органів публічної влади: стратегічний підхід : навч. посіб. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. 220 с.
14. Прогнозування та управління соціально-економічними процесами в регіоні : монографія / кол. авт. ; за заг. ред. В. С. Загорського. Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2016. 240 с.
15. Ромат Є. В., Гаврилечко Ю. В. Маркетинг у публічному управлінні : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 288 с.
16. Система публічного управління в умовах децентралізації влади: механізми горизонтальної взаємодії : монографія / Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко, П. І. Надолішній та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 332 с.
17. Територіальна організація влади в Україні: підручник / Ю. О. Куц, В. В. Мамонова, В. В. Наконечний, О. В. Ольшанський; за заг. ред. д.держ.упр., проф. В. В. Мамонової. 2-ге вид., випр. і доп. Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2017. 260 с.

18. Шевченко В.М., Мостова А.Д. Територіальний маркетинг: збірник завдань для практичних занять і самостійної роботи (практикум) Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. 96 с.

Додаткова література

1. Бачинська К.В., Марущак В. П., Марущак О. І. Державне управління, планування, фінанси : монографія / К. В. Бачинська, Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. 228 с .
2. Віліжінський В. М., Попов М. П. Реформування системи місцевого самоврядування в Україні з урахуванням національних традицій врядування : монографія. О. : ОРІДУ НАДУ, 2016. 182 с.
3. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади: напрямки змін: монографія; за заг. ред. В. С. Куйбіди ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів : Астролябія, 2018. 166 с.
4. Модель делегування суспільних послуг: польський досвід для України : практ. посіб. / авт. кол. : М. Дадел, С. Серьогін, Є. Бородін [та ін.]. Д. : Грані, 2016. 136 с.
5. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко , С. Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.
6. Розвиток людських ресурсів у сфері підприємництва: теорія і практика державного регулювання: монографія/ Н.В. Статівка, О.В. Жадан, В.Л. Міненко, Терещенко Д.А. та ін.; за заг. ред. д.держ.упр., проф.. Н.В. Статівки, д.держ.упр., проф. О.В. Жадана. Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр» , 2017. 200 с.
7. Gryshchenko I., Kruhlov V., Lypchuk O., Lomaka I., Kobets Y. Infrastructural Development of Smart Cities as the Background of Digital Transformation of Territorial Units: El Desarrollo Infraestructural de las Ciudades Inteligentes como Contexto de la Transformación Digital de las Unidades Territoriales. Cuestiones Políticas. 2022. №40(73). P. 233-250.
8. Kruhlov V., Dvorak J., Moroz V., Tereshchenko D. Revitalizing Ukrainian Cities: The Role of Public-Private Partnerships in Smart Urban Development. Central European Public Administration Review. 2024. №22(1). P. 85–107.
9. Kruhlov V., Dzhyhora O., Trubakov Y., Kotsur V. Buryk Z. The Strategic Role of the State in Stimulating and Supporting Economic Growth: Tools, Policies and Influence on the Modern Economic Paradigm. Economic Affairs (New Delhi). 2023. № 68(04). P. 2289-2304.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (80%). Залік: виконання розрахункового завдання та усна доповідь.
Поточне оцінювання: 8 онлайн тестів за теми (40%), індивідуальне завдання (20%)та контрольна робота (20%)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

28.06.24

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Надія ШАНІДЗЕ

27.08.24

